

SMĚRNICE

Ministerstva zemědělství č.j. 48975/2007-10000 ze dne 3. ledna 2008
o akreditaci poradců a jejich vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství

Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) v souladu se schválenou koncepcí zemědělského poradenství č.j. 2160/2004-3020 ze dne 5. února 2004 a s usnesením vlády České republiky ze dne 16. 8. 2006, č. 948, k Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013, vydává tuto směrnici s resortní působností.

Obsah směrnice je v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1782/2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a režimy podpor pro producenty některých plodin a s nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

Článek 1 Cíl akreditace

Vytvořit kvalifikační zázemí pro funkční zemědělský poradenský systém a soustavnou odbornou přípravou zajistit, že poradci vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství získají potřebné znalosti především v těch oblastech, které jsou rozhodující pro ochranu životního prostředí, zdraví lidí, zvířat a rostlin, ochranu zvířat a bezpečnosti práce v souladu s článkem 15, odstavec 2. nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

Článek 2 Vymezení pojmů

Pro účely této směrnice se rozumí :

- (1) akreditačním řízením proces počínající podáním přihlášky k akreditaci až po zapsání do Registru poradců Ministerstva zemědělství,
- (2) akreditační proces ověření odborných znalostí a dovedností vztahujících se k poradenství poskytovanému v rámci oblastí uvedených v čl. 1. Dokladem akreditace je akreditační certifikát pro poradce,
- (3) Registrem poradců Ministerstva zemědělství (dále jen „Registr“) jmenný seznam akreditovaných poradců s vyznačením oblastí akreditace a uvedením registračního čísla, místa působnosti, kontaktu (adresa, telefon, e-mail) a doby platnosti uděleného akreditačního certifikátu (ode dne platnosti do dne ukončení). Registr, který je veřejně přístupný, je zřízen ministerstvem a veden na webové adrese Správce Registru,
- (4) oblastí akreditace vymezení odborné kompetence poradce,
- (5) akreditačním certifikátem pro poradce (dále jen „certifikát“) doklad potvrzující odbornou způsobilost poradce a jeho oprávnění vykonávat po dobu platnosti certifikátu poradenskou činnost v oblasti akreditace v projektech podporovaných z veřejných prostředků. Vzor certifikátu je uveden v příloze č. 1 této směrnice,
- (6) odbornou způsobilostí odborné znalosti v oblasti akreditace, administrativní a technické vybavení poradce,
- (7) akreditačním projektem písemné zpracování zadané problematiky podle stanovené osnovy,
- (8) akreditační komisí komise ověřující odborné kompetence žadatele pro získání certifikátu ve zvolené oblasti akreditace,
- (9) akreditační zkouškou úspěšné absolvování testů v rámci přípravného kurzu a obhajoba akreditačního projektu,
- (10) Správcem Registru příspěvková organizace, která z pověření ministerstva zodpovídá za vedení Registru a správnost údajů v něm vedených a provádí administrativní úkony spojené s akreditačním řízením,
- (11) Etickým kodexem poradce stanovení profesní etiky chování poradce. Vzor Etického kodexu je uveden v příloze č. 2 této směrnice,
- (12) Deníkem poradce písemný záznamník poradce vedeného v Registru dokladující seznam poradenských aktivit a jeho další nabídkové vzdělávání v daném kalendářním roce. Deník bude obsahovat jméno a registrační číslo poradce, identifikační údaje klienta, datum, místo a popis vykonané poradenské činnosti, na závěr pak stručný výstup z poradenské služby. Tyto údaje musí být vedeny v písemné či elektronické podobě.

Článek 3 Oblast akreditace

Akreditace je zaměřena na oblast zemědělství a oblast lesnictví a jejím obsahem je příprava na:

- Cross compliance, tj. zákonné požadavky na hospodaření (SMRs), podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) a udržení ploch stálých pastvin
- Natura 2000
- Agroenvironmentální opatření
- Environmentální opatření v lesnictví
- Bezpečnost práce založená na právních předpisech ES

Oblasti akreditace jsou stanoveny v souladu s cíli a požadavky nařízení Rady (ES) č. 1782/2003.

Na základě nových cílů a legislativních požadavků může ministerstvo provést změny oblastí akreditace.

Článek 4 Kvalifikační požadavky na vstup do akreditačního řízení

- (1) Vysokoškolské vzdělání v doktorském, magisterském, bakalářském studijním programu nebo vyšší odborné vzdělání a ke dni podání přihlášky nejméně tři roky prokázané poradenské praxe.
- (2) Úplné střední odborné vzdělání a ke dni podání přihlášky nejméně čtyři roky prokázané poradenské praxe.
- (3) Od r. 2009 zůstávají stejné požadavky na dosažené vzdělání, nebude však vyžadována poradenská praxe, ale postačí splnění stejného počtu roků získaných ve výrobní praxi. Získání poradenské praxe bude součástí akreditační přípravy.

Článek 5 Akreditační komise

- (1) Organizaci akreditačního řízení a správu Registru je oprávněna provádět příspěvková organizace pověřená ministerstvem, jejíž předmětem činnosti je metodická a informační podpora poradenství.
- (2) Akreditační komisi (dále jen „komise“) ustanovuje ředitel odboru MZE, který zodpovídá za řízení zemědělského poradenského systému. Komise je tříčlenná a je složena z předsedy a dvou členů. Členem komise je vždy pracovník ministerstva.
- (3) Funkci tajemníka komise vykonává pracovník pověřené organizace, který nemá hlasovací právo.
- (4) Komise se řídí ve své činnosti jednací a zkušební řádem, který stanovuje průběh akreditačního řízení.
- (5) Předseda komise může na podporu rozhodování pozvat odborníka s poradním hlasem.

Článek 6 Postup akreditace a vedení v Registru

- (1) Žadatel – fyzická osoba – vstupující do akreditačního řízení:
 - a) podá přihlášku v termínu, který zveřejní Správce Registru na svých webových stránkách a uhradí akreditační poplatek (jeho výše je uvedena v přihlášce). V přihlášce se uvádějí základní osobní údaje a dokládá se k ní také splnění kvalifikačních požadavků včetně průběhu praxe,
 - b) při splnění formálních náležitostí přihlášky je zařazen do akreditačního řízení (nesplní-li formální náležitosti není zařazen do akreditačního řízení a akreditační poplatek je vrácen v plné výši),
 - c) absolvuje úspěšně přípravný kurz, který zahrnuje odborné znalosti zaměřené na činnosti související s dodržováním požadavků cross compliance, znalost Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 a oblast norem bezpečnosti práce založené na předpisech ES,
 - d) vypracuje akreditační projekt na schválené téma podle stanovené osnovy a předloží ho v určeném termínu Správci Registru, který zajistí posouzení projektu dvěma oponenty,
 - e) obhájí akreditační projekt před komisí a po úspěšném obhájení obdrží od ministerstva certifikát s uvedením oblasti zemědělství či lesnictví a doby platnosti, která je stanovena na 3 roky ode dne složení akreditační zkoušky,
 - f) před zapsáním do Registru podepíše Etický kodex poradce a čestným prohlášením osvědčí své administrativní a technické vybavení pro vstup do zemědělského poradenského systému. Zapsání do Registru a jeho zveřejnění na webové adrese Správce Registru proběhne nejpozději do 14 dnů od úspěšné obhajoby akreditačního projektu.
- (2) Akreditovaný poradce nejpozději 3 měsíce před skončením platnosti certifikátu předloží Správci Registru žádost o prodloužení akreditace a bude dále veden v Registru, pokud úspěšně absolvuje stanovené vzdělávání zakončené testem. Následně obdrží nový certifikát s vyznačením oblasti akreditace a doby platnosti.
- (3) Od roku 2009 mohou být do Registru zařazeni také uchazeči se zemědělskou/lesnickou praxí, kteří úspěšně absolvují přípravný kurz, jehož součástí bude i řízená poradenská praxe.
- (4) Pro vstup do zemědělského poradenského systému (nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, nařízení Rady (ES) č. 1698/2005) a další vedení v Registru budou všichni poradci s platným certifikátem seznámeni s opatřeními Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 a prokáží své znalosti absolvováním tří částí kurzu zakončeného testem. Toto vzdělávání bude zaměřeno na odborné znalosti potřebné pro poradenství ke cross compliance, znalost Programu rozvoje venkova České repub-

liky na období 2007-2013 a oblast norem bezpečnosti práce založené na předpisech ES. Současně čestným prohlášením osvědčí své administrativní a technické vybavení pro vstup do zemědělského poradenského systému (nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, nařízení Rady (ES) č. 1698/2005). Po úspěšném vykonání všech testů obdrží poradce nový certifikát.

Článek 7

Práva a povinnosti poradce vedeného v Registru

- (1) Práva poradce:
 - a) být zařazen do zemědělského poradenského systému a zapojit se do poradenských programů podporovaných z veřejných zdrojů,
 - b) účastnit se finančně podporovaných vzdělávacích akcí dalšího vzdělávání pořádaných Správcem Registru a mít tak přístup k informacím z informačních zdrojů resortu nezbytných pro plnění úkolů poradce vedeného v Registru.
- (2) Povinnosti poradce:
 - a) vést a po dobu pěti let uchovávat Deník poradce, ve kterém budou údaje o poradenských aktivitách včetně údajů o dalším vzdělávání a dále po tuto dobu uchovávat podrobné výstupy z poradenské služby předané klientovi,
 - b) poradce zabezpečuje v oblasti akreditace komplexní poradenské služby. Jejich komplexnost je zabezpečena tím, že podnikatel sám nebo za pomoci poradce vyplní strukturovaný formulář „Hodnocení jakosti hospodaření zemědělského podniku“ (viz webová adresa Správce Registru), kterým zjistí, do jaké míry jsou v jeho podniku naplněny zákonné požadavky, podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu a udržení ploch stálých pastvin (tzv. hodnocení zemědělského podniku ke cross compliance). Poradce, který v podniku bude provádět podporovanou poradenskou službu, nejprve ověří, zda je v zemědělském podniku tento formulář zpracován. Pokud ne, je poradce povinen jej zpracovat, předat klientovi s upozorněním na neshody s cross compliance. Vyplněný formulář je určen pouze pro daný zemědělský podnik. V případě, že podnikatel tento formulář nemá zpracován a odmítne využít služeb poradce k jeho vyplnění, vyžádá si poradce písemné potvrzení této skutečnosti.
 - c) neprodleně hlásit Správci Registru veškeré změny týkající se údajů uvedených v Registru.

Článek 8

Kontrola činnosti

Na základě této směrnice je kontrolním orgánem pro zemědělské poradenství ustanoven Správce Registru a pro oblast lesnictví pak organizační složka státu, jejíž náplní činnosti je podpora poradenství v lesnictví.

Pracovníci těchto institucí se při své kontrolní činnosti řídí Pravidly pro výkon kontrolní činnosti v poradenství (příloha č. 3 této směrnice).

Poradce vedený v Registru umožní na svém pracovišti kontrolnímu orgánu kontrolu poskytnutých poradenských služeb (z hlediska odbornosti, profesní etiky a spolehlivosti) vykazovaných v Deníku poradce včetně kontroly podrobných závěrů předaných klientovi a kontrolu administrativního a technického vybavení potřebného pro činnost poradce. Kontrola spolehlivosti poradce může být provedena také dotazníkovým šetřením u klientů.

Článek 9

Vyřazení z Registru

- (1) Na základě vlastní žádosti poradce, kterou zašle Správci Registru.
- (2) Správce Registru má právo vyloučit poradce z Registru v případě, že:
 - a) porušuje zásady vyplývající z Etického kodexu poradce,
 - b) kontrolní orgán zjistí závažné nedostatky poskytované poradenské služby,
 - c) tři po sobě jdoucí roky neposkytuje poradenské služby.

Článek 10

Ustanovení závěrečné

Tato směrnice nahrazuje směrnici MZe ČR č.j. 35089/02-2010 ze dne 14. 11. 2002. Na udělování akreditace se nevztahují podmínky postupu při správním řízení. Řešení sporných

otáček je v kompetenci ministerstva. Ministerstvo bude každoročně kontrolovat dodržování ustanovení této směrnice a předá vždy do 31. ledna SZIF zprávu o dodržování těchto ustanovení, aby tak byla zajištěna součinnost s Programem rozvoje venkova.

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Mgr. Petr Gandalovič, v. r.
ministr zemědělství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

vydává na základě směrnice MZe č.j. 48975/2007-10000 ze dne 3.1.2008

číslo:

AKREDITAČNÍ CERTIFIKÁT

pro poradce

Titul Jméno Příjmení

Datum narození:

Trvalé bydliště:

Oblast akreditace:

Platnost akreditačního certifikátu oddo

V Praze dne

ředitel odboru 15010 MZe

ETICKÝ KODEX PORADCE

1. Poradce chápe zájmy zákazníka jako zájmy vlastní a své služby poskytuje tak, aby z nich měl užitek zákazník a byla respektována platná legislativa.
2. Veškeré informace o zákazníkovi, které poradce v průběhu své poradenské činnosti získá, se považují za důvěrné a poradce je nezneužije ke svému prospěchu nebo ku prospěchu třetí osoby.
3. Poradce nabízí jen takové služby a přijímá zakázky, které jsou v souladu s jeho odborným zaměřením, znalostmi, zkušenostmi a technickými možnostmi.
4. Poradce uzavře se zákazníkem smlouvu o poradenské službě podle obchodního nebo občanského zákoníku. V této smlouvě budou specifikovány požadavky obou stran.
5. Každá poradenská služba musí být zakončena vypracováním konkrétního doporučení, které odpovídá individuálním požadavkům jednotlivého zákazníka. Za správnost a přiměřenost poradenského doporučení nese poradce plnou odpovědnost.
6. Poradce odmítne poskytovat zákazníkovi služby za podmínek, které by mohly ohrozit jeho objektivitu, nezávislost nebo bezúhonnost či kvalitu poradenské služby a ponechává si právo odstoupit od smlouvy v případě vytváření podmínek, které nemůže ovlivnit a které by stály v cestě úspěšného dokončení celé práce.
7. S etikou činnosti se neslučuje, aby poradce přijímal nebo platil provizi za získání zákazníka nebo aby odprodával svou praxi (propůjčoval své jméno). Rovněž není přípustné, aby poradce přijímal honoráře, provize či jiné cennosti od jednotlivců nebo firem za to, že během své poradenské činnosti doporučuje svým zákazníkům služby nebo výrobky těchto subjektů.

Datum:

Podpis poradce:

Pravidla pro výkon kontrolní činnosti v poradenství poskytované poradci vedenými v Registru poradců MZe

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Čl. 1 Předmět úpravy

Tato Pravidla vydaná na základě nařízení Komise (ES) č. 1974/2006, Star dokumentu Evropské komise č. VI/185/250/04-rev4, o výkonu dozoru nad poradenskými institucemi zemědělského poradenského systému a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, upravují kontrolní činnost pro poradenství poskytované poradci vedenými v Registru poradců (dále jen poradci) Ministerstva zemědělství (dále jen MZe) vykonávanou příspěvkovou organizací zřízenou ministerstvem, jejíž náplní činnosti je metodická a informační podpora poradenství (dále jen příspěvková organizace) pro oblast zemědělství a organizační složkou státu pro hospodářskou úpravu lesů (dále jen organizační složka) pro oblast lesnictví.

Čl. 2 Základní pojmy

1. Pravidla – vnitřní předpis vyjadřující úpravu postupů a vzájemných vztahů mezi kontrolním orgánem a poradci.
2. Kontrola – výkon oprávnění porovnávat skutečný a předpokládaný stav činnosti poradců a jejich povinnost podrobit se kontrolní činnosti.
3. Kontrolní orgán – příspěvková organizace a organizační složka do jejichž kompetence spadá výkon specializované kontrolní činnosti v oblasti poradenské služby pro obor zemědělství (a lesnictví).
4. Vedoucí kontrolního orgánu – ředitel příspěvkové organizace (nebo ředitel organizační složky) jako statutární orgán s oprávněním vystupovat za příspěvkovou organizaci (nebo organizační složku) navenek, řídit, organizovat a kontrolovat činnost a v rámci kontrolní činnosti pověřit zaměstnance své organizace provedením kontroly.
5. Vedoucí kontrolní skupiny – osoba pověřená ředitelem příspěvkové organizace (nebo organizační složky) vedením skupiny kontrolorů.
6. Kontrolor – osoba pověřená výkonem kontroly na základě písemného pověření ředitele příspěvkové organizace (nebo organizační složky).
7. Poradce – osoba vedená v Registru poradců MZe.
8. Pověření – písemnou formou uskutečněné zplnomocnění ředitelem příspěvkové organizace (nebo organizační složky) zaměstnance v pozici kontrolora k výkonu kontrolní činnosti.
9. Zápis o provedené kontrole – popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků, příp. porušení právních předpisů.
10. Zjištění – individuální skutečnost zjištěná v rámci porovnávání skutečného a předpokládaného stavu.
11. Námitka proti zápisu o provedené kontrole – tvrzení opaku skutečnosti jako zjištění plynoucího z kontrolní činnosti.
12. Rozhodnutí o námitkách – písemnou formou zformulovaný výrok ve vztahu k námitkám, opatřený odůvodněním a poučením o opravném prostředku.
13. Odvolání – opravný prostředek proti rozhodnutí, vůči němuž se lze odvolat.

ČÁST DRUHÁ ZÁKLADNÍ PRAVIDLA KONTROLNÍ ČINNOSTI

Čl. 3 Kontrolní orgán

1. Výkon kontrolní činnosti poradců jako specializované kontroly zabezpečuje kontrolní orgán.
2. Kontroly vykonává kontrolní orgán z vlastního podnětu a nebo na základě vyžádání ministerstva či SZIF.
3. Výkon kontrol z vlastního podnětu v rozsahu minimálně 20 % z celkového počtu poradců vedených v Registru zrealizuje kontrolní orgán na základě ročního plánu kontrol. Výběr poradců ke kontrole bude proveden náhodným výběrem tak, aby byl každoročně zajištěn rovnoměrný výběr v rámci regionů. U každého poradce bude v období 2007 – 2013 provedena minimálně jedna kontrola; každoročně bude náhodným výběrem provedena opakovaně kontrola u 1 % vzorku z celkového počtu poradců vedených v Registru.
4. Místa výkonu kontrol plánuje kontrolní orgán podle míst podnikání poradců.

Vedoucí kontrolního orgánu

1. Pověřuje písemně vedoucího a členy kontrolní skupiny provedením kontroly. Pověření obsahuje:
 - a) označení kontrolního orgánu, -
 - b) označení poradce (základní identifikátory podnikatele fyzické osoby jsou jméno a příjmení, titul, datum a místo narození, místo podnikání, adresa trvalého bydliště, pokud se s místem podnikání neztotožňuje, IČ - identifikační číslo),
 - c) předmět kontroly,
 - d) místo a doba provedení kontroly,
 - e) datum vystavení pověření,
 - f) jméno vedoucího kontrolní skupiny (dále jen VKS) a kontrolorů a čísla služebních průkazů k prokázání příslušnosti ke kontrolnímu orgánu,
 - g) razítko kontrolního orgánu a podpis jeho vedoucího.
2. Řídí, organizuje a kontroluje realizaci kontrolní činnosti.
3. Rozhoduje o námitkách proti zápisu o provedené kontrole.

Čl. 5

Vyloučení z kontroly

1. Kontrolu nesmí provádět ten kontrolor, u něhož jsou se zřetelem na jeho vztah k poradci nebo k předmětu kontroly důvodné pochybnosti o jeho nepodjatosti.
2. Kontrolor je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatosti, oznámit to svému nadřízenému.
3. Poradce oznámí kontrolnímu orgánu skutečnosti nasvědčující podjatosti kontrolora, jakmile se o těchto skutečnostech dozví.
4. O podjatosti kontrolora rozhodne vedoucí kontrolního orgánu bez zbytečného odkladu.
5. Do rozhodnutí o podjatosti činí kontrolor pouze úkony, které nesnesou odkladu.
6. Proti rozhodnutí vedoucího kontrolního orgánu o podjatosti nelze podat samostatné odvolání.

Čl. 6

Práva a povinnosti kontrolora a poradce

1. Kontrolor je při provádění kontroly oprávněn:
 - a) vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor, souvisejících s místem podnikání poradce a s předmětem kontroly,
 - b) požadovat na poradci, aby ve stanovených lhůtách předložil originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy (dále jen doklady),
 - c) požadovat na poradci poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech,
 - d) zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí poradce písemně potvrdit a ponechat mu kopie převzatých dokladů,
 - e) požadovat, aby poradce podal ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků.
2. Kontrolor je při provádění kontroly povinen:
 - a) šetřit práva a právem chráněné zájmy poradce,
 - b) předat neprodleně převzaté doklady poradci, pominou-li důvody jejich převzetí,
 - c) zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití,
 - d) pořizovat o výsledcích kontroly zápis o provedené kontrole,
 - e) zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností. Kontrolora může zbavit povinnosti mlčenlivosti ten, v jehož zájmu tuto povinnost má, nebo ve veřejném zájmu vedoucí kontrolního orgánu. Tímto ustanovením není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních předpisů (orgánům činným v trestním řízení),
3. Poradce je povinen vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména je povinen poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolora uvedeným v čl. 6 odst. 1 písm. a) až e) těchto Pravidel.
4. Poradce je povinen v nezbytném rozsahu poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly.
5. Poradce nemá povinnost poskytnout informace podle čl. 6 odst. 1 písm. c) těchto Pravidel v případech, kdyby jejich splněním způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým.

ČÁST TŘETÍ**ÚKONY PŘED, V PRŮBĚHU A PO PROVEDENÍ KONTROLY**

Čl. 7

Oznámení kontroly

1. Termín, místo konání a předmět kontroly oznámí VKS poradci dopisem nebo e-mailem nejméně 7 dnů před zahájením kontroly. Případné změny vyvolané poradcem přizpůsobí vlastní činnosti a dohodne náhradní termín jejího provedení.

2. V rámci přípravy VKS vyplní pověření ke kontrole (vzor pověření je uveden v příloze č.1 těchto Pravidel) a předloží je vedoucímu kontrolního orgánu ve dvojím vyhotovení k podpisu.
3. Před vlastním zahájením kontroly na místě předloží VKS pověření k provedení kontroly poradci a oznámí mu obsah a rozsah kontroly.

Čl. 8

Realizace kontroly

1. Při kontrole na místě kontrolor provede kontrolu administrativního a technického vybavení potřebného pro činnost poradce.
2. Doklady, které si kontrolor ke kontrole vyžádá a nechá předložit, jsou:
 - a) deník poradce, ve kterém bude kontrolována soustavnost jeho vedení, posouzeno, zda je zaměřen poradenské služby v souladu s náplní oblastí, ve kterých je poradce akreditován, respektive, zda je v souladu se seznamem podporovaného poradenství a jaká je úroveň poradenských doporučení,
 - b) písemné materiály a závěry z poradenské služby podle čl. 8 akreditační směrnice, které byly předány klientovi, objednávky a faktury z poskytnuté poradenské služby vztahující se k předmětu kontroly.
3. Mezi materiály, které kontrolor zařadí k prověření kvality a spolehlivosti poradenských služeb se řadí:
 - a) doporučení, která byla poskytnuta klientům, u nichž byly stanoveny postihy na základě zjištění jiných kontrolních orgánů, jakými jsou SVS, SRS, ÚKZÚZ, apod.,
 - b) odpovědi z dotazníkových akcí u klientů.
4. Při nepředložení vyžádaných materiálů kontrolor uvede do zápisu o provedené kontrole uvedenou skutečnost jako zjištění.
5. Povinností kontrolora je při kontrole zjistit skutečný stav věci. Kontrolní zjištění je kontrolor povinen prokázat doklady, které pořizuje ve formě:
 - a) kopií, pokud nevykazují zjevné vady,
 - b) originálů, je-li z nich zřejmé, že nejsou řádnými doklady a mají závažné nedostatky, přičemž postupuje podle čl. 6 odst. 1 písm. b) a d) a odst. 2 písm. b) a c).

Čl. 9

Zápis o provedené kontrole

1. Z provedené kontroly sepiše kontrolor zápis o provedené kontrole (vzor je uveden v příloze č.2 těchto Pravidel).
2. V zápisu o provedené kontrole se uvádí:
 - a) označení kontrolního orgánu a kontrolorů na kontrole zúčastněných,
 - b) označení poradce (jméno a příjmení, titul, datum a místo narození, místo podnikání, adresa trvalého bydliště, pokud se s místem podnikání neztotožňuje, IČ - identifikační číslo),
 - c) datum a místo provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá, to vše se zaměřením na popis kontrolované služby.
3. Kontrolor seznámí poradce s obsahem zápisu o provedené kontrole a předá mu stejnopis.
4. Seznámení se zápisem o provedené kontrole a jeho převzetí potvrzují obě strany podpisem.
5. Odmítne-li poradce seznámit se se zápisem o provedené kontrole nebo toto seznámení potvrdit, vyznačí kontrolor tyto skutečnosti v zápisu o provedené kontrole.
6. Proti zápisu o provedené kontrole může poradce podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě sedmi dnů ode dne seznámení se zápisem o provedené kontrole, nestanoví-li kontrolor lhůtu delší.

Čl. 10

Rízení o námitkách

1. Rozhodnout o námitkách může VKS, jestliže jim v plném rozsahu vyhoví, jinak předloží námitky do sedmi dnů od jejich doručení vedoucímu kontrolního orgánu.
2. Proti rozhodnutí o námitkách není opravný prostředek přípustný.

Čl. 11

Evidence a archivace

Po ukončení kontroly bude zápis o provedené kontrole předložen vedoucímu kontrolního orgánu a údaje o termínech a výsledcích provedených kontrol jsou zaznamenány v Registru poradců MZe (v části s chráněným přístupem). Tyto údaje mohou být na vyžádání poskytnuty pracovníkům SZIF. VKS zabezpečí uložení písemností z kontroly (pověření, zápis o provedené kontrole s přílohami, námitky a jejich řešení) v kontrolním oddělení kontrolního orgánu po dobu 12 let.

Čl. 12

Účinnost

Tato Pravidla nabývají účinnosti dnem podpisu.

Název kontrolního orgánu

č.j. .../...

Pověření:

V souladu s čl. 4 odstavec 1 Pravidel pro výkon kontrolní činnosti poradenské služby poskytované poradci vedenými v Registru poradců MZe

p o v ě ř u j i

vedoucího kontrolní skupiny pana(paní)	č. služebního průkazu
pana (paní)	č. služebního průkazu
pana (paní)	č. služebního průkazu

aby vykonali v době od do

kontrolu na místě (dále jen kontrola)

Předmět kontroly

Poradenská služba vykonaná poradcem vedeným v Registru poradců MZe a to zejména:

- obsah a kvalita poskytovaných poradenských služeb
- materiální a technická vybavenost poradce
-
-
-

poradce (kontrolovaný subjekt – údaje podle čl. 4 odst. 1 písm. b) Pravidel):

.....
.....

V dne

.....
jméno, příjmení a podpis vedoucího kontrolního orgánu
razítko

Název kontrolního orgánu

č.j. /

Zápis o provedené kontrole č.: ...

poradce (kontrolovaný subjekt - údaje podle čl. 9 odst. 2b) Pravidel):

.....

Kontrolu provedli:

Vedoucí kontrolní skupiny pan (paní) č. služebního průkazu

pan (paní) č. služebního průkazu

pan (paní) č. služebního průkazu

Datum a místo provedení kontroly:.....

Předmět kontroly

Poradenská služba vykonaná akreditovaným poradcem vedeným v Registru poradců MZe, jejímž cílem je prověřit:

- obsah a kvalitu poskytovaných poradenských služeb – Deník poradce
- materiální a technickou vybavenost poradce

-
-

Kontrolní zjištění:.....

.....

.....

Doklady a materiály, o něž se kontrolní zjištění opírá:.....

.....

.....

Kontrolor seznámil poradce s obsahem zápisu o provedené kontrole, předal mu stejnopis tohoto zápisu, což poradce i kontrolor potvrzují svými vlastnoručními podpisy.

V dne poradce:.....

VKS:.....

kontrolor.....

kontrolor:.....

Počet stran zápisu o provedené kontrole:

Počet stran příloh:

Poučení

Proti zápisu o provedené kontrole lze ve lhůtě 7 dnů od převzetí stejnopisu podat námitky u kontrolního orgánu, který realizoval kontrolu.

.....
Datum

.....
Podpis vedoucího kontrolního orgánu

ÚPRAVA METODIKY KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE NA ROK 2008

V souladu § 44 odst. 1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů, stanovuje Ministerstvo zemědělství povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu.

Dne 7. 11. 2007 byla schválena pod. č.j.: 41433/2007-10000 „METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE NA ROK 2008“, která byla následně v prosinci 2006 zveřejněna ve Věstníku Ministerstva zemědělství České republiky částce 2 – LISTOPAD 2007.

Dne 15. 4. 2008 byly schváleny následující úpravy:

1. V části I. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené ze státního rozpočtu, oddíl B. Kontrola zdraví část 4. Skot text u kódu EpA900 zní:

„EpA900 *CAMPYLOBACTER FOETUS* SSP. *VENERALIS* - VyLa - BV

Plemenní býci určeni pro přirozenou plemenitbu v období 28 dnů před zařazením (přemístěním) do stáda v němž budou přirozenou plemenitbu zabezpečovat nebo při změně chovatele.“

2. V části I. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené ze státního rozpočtu, oddíl B. Kontrola zdraví část 7. Kozy se za kód EpD311 vkládá kód EpD400, který zní:

„EpD400 ARTRITIDA A ENCEFALITIDA KOZ - VyLa - sérologické vyšetření

V hospodářství (stádě) prostém nákazy se vyšetřují kozy a plemenní kozli 1x ročně.“

3. V části I. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené ze státního rozpočtu, oddíl B. Kontrola zdraví část 11. Zajíců text u kódu EpH100 a EpH200 zní:

„EpH100 BRUCELOZA - Adg (RA)

V ohnisech a ochranných pásmech v rozsahu stanoveném dopisem SVS 2008/224/VET ze dne 13.3.2008. KVS určí rozsah vyšetření.

EpH200 TULAREMIE - Adg (RA)

V ohnisech a ochranných pásmech v rozsahu stanoveném dopisem SVS 2008/224/VET ze dne 13.3.2008. KVS určí rozsah vyšetření.“

4. V části II. Povinné preventivní a diagnostické úkony hrazené chovatelem oddíl B. Kontrola zdraví část 22. Skot text u kódu ExA900 a ExA910 zní:

„ExA900 *CAMPYLOBACTER FETUS* SSP. *VENERALIS* - VyLa - BV

- a) Plemenní býci v období izolace (před přesunem do provozní ISB) - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb., musí být vyšetřeni:

1. zvířata mladší 6 měsíců nebo držená od tohoto věku před izolací ve skupině zvířat stejného pohlaví, jednorázové vyšetření vzorku výplasku předkožkového vaku;

2. zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla před izolací být ve styku se samičkami, vyšetření vzorku předkožkového vaku třikrát v týdenních intervalech;

- b) plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.

- c) při každém přesunu plemenných býků v přirozené plemenitbě mezi chovateli.

ExA910 *TRICHOMONAS FOETUS* - VyLa - BV

- a) Plemenní býci v období izolace (před přesunem do provozní ISB) - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb., musí být vyšetřeni:

1. zvířata mladší 6 měsíců nebo držená od tohoto věku před izolací ve skupině zvířat stejného pohlaví, jednorázové vyšetření vzorku výplasku předkožkového vaku;

2. zvířata ve věku 6 měsíců nebo starší, která mohla před izolací být ve styku se samičkami, vyšetření vzorku předkožkového vaku třikrát v týdenních intervalech;

- b) plemenní býci v inseminačních stanicích 1x ročně - v souladu s přílohou č. 2 k vyhlášce č. 380/2003 Sb.“

5. V části III. Národní programy tlumení výskytu salmonel v chovech drůbeže část Reprodukční chovy text u kódu EpFr11 zní:

„EpFr11 VYŠETŘENÍ TRUSU NEBO STÍRACÍCH MANŽET - VyLa (BV)

Odebírá se od ostatních hejn na základě zjištění výskytu *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. infantis*, *S. virchow*, *S. hadar* v některém hejnu nosnic na stejném hospodářství. Tento odběr nahrazuje nejbližší následující odběr v rámci standardního schématu odběru vzorků.“

6. V části III. Národní programy tlumení výskytu salmonel v chovech drůbeže část Chovy nosnic k produkci konzumních vajec se doplňují kódy EpF230, EpF240 a EpF270, které zní:

„EpF230 STĚRY Z PŘEPAVEK (jednodenní kuřata po přepravě) VyLa - (BV) - 10 stěrů z dodávky

V chovech kuřic určených pro produkci konzumních vajec.

EpF240 KADÁVERY KURAT (jednodenní kuřata po přepravě) VyLa - (P + BV) – všechna uhynulá, max. 60 kusů

V chovech kuřic určených pro produkci konzumních vajec.

EpF270 VYŠETŘENÍ SMĚSNÝCH VZORKŮ TRUSU - VyLa (BV)

Směsný vzorek odebraný v hejnu 2 týdny před zahájením snášky. V chovech určených pro produkci konzumních vajec.“

7. V části VI. Výše výdajů na preventivní a diagnostické úkony uvedené v části I. a III. se tabulka nahrazuje tabulkou:

Úkon	Výše příspěvku v Kč
Vakcinace slepečkových psů	200,-
Odběr krve u skotu, ovcí, koz a koňovitých	20,-
NOP od IBR – odběr krve	20,-
Genotypizace ovcí	20,-
Odběr vzorků plemenků v přirozené plemenitbě	250,-
Odběr krve od zvířat v inseminačních stanicích	50,-
Tuberkulace u skotu a koz	17,-
Tuberkulin (Bovitubal)	4,00
Simultánní tuberkulace	40,-
Tuberkuliny (Avitubal, Bovitubal)	4,00 + 7,00
Odběr krve od zmetalek u skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých – za jeden odběr	150,-
Hemos skot, ovce, kozy, koně	5,00
Hemos prasata	7,50
Odběr zmetků, plodových obalů u skotu, prasat, ovcí, koz a koňovitých nebo málo životních selat	200,-
Vyšetření koňovitých na nakažlivý zánět dělohy koní u hřebců	200,-
u klisov	100,-
Zástřelné u lišek – ks	380,-
Nálezce u divokých prasat – ks	1000,-
Klinické vyšetření včel – jedno včelstvo	25,-
Odběr vzorků k laboratornímu vyšetření u zoozvířat	50,-
Živá a nebo inaktivovaná vakcína: po provedení vakcinace v souladu s vakcinačním programem schváleným KVS. Vakcinace jedné kuřice (vakcinace + revakcinace) proti S. enteritidis	do 6,-Kč

8. V části VII. Přílohy se nahrazuje text Národní program tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce v letech 2008 – 2010, takto:

• **Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce lety 2008-2010**

Obsah:

1. Stanovení cíle a trvání programu
2. Nákazová situace a struktura hospodářství a hejn nosnic
 - 2.1. Zeměpisná oblast a epizootologické jednotky
 - 2.2. Struktura a organizace příslušných orgánů
 - 2.3. Předpisy
3. Laboratoře
4. Odběr vzorků
 - 4.1. Četnost a status odběru vzorků
 - 4.2. Odběr úředních vzorků
 - 4.3. Postup odběru vzorků
 - 4.4. Přeprava a příprava vzorků
 - 4.5. Vzorky ze stíracích a gázových tamponů
 - 4.6. Vzorky trusu a prachu
 - 4.7. Schéma odběru vzorků krmiv a konzumních vajec

5. Metody používané pro vyšetření
 - 5.1. Uložení kmenů
 - 5.2. Výsledky vyšetření a zprávy
 - 5.3. Systém hlášení výsledků
6. Opatření přijatá příslušnými orgány pro tlumení výskytu salmonel
7. Použití antimikrobiálních látek
8. Vakcinace
9. Finanční pomoc a náhrady chovatelům
10. Povinnosti chovatelů
 10. 1. Pokyny pro řádnou chovatelskou praxi
 10. 2. Vedení záznamů v hospodářství
 10. 3. Veterinární osvědčení, doprovázející drůbež při přesunu
11. Registrace hospodářství

ÚVOD

Tento program navazuje na Národní program pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic, produkujících konzumní vejce uváděná na trh na rok 2007 (dále jen „Národní program“), který byl schválen na operativní poradě ministryně zemědělství dne 5. října 2006. Program je povinný pro všechny chovy drůbeže, které musí být registrované v ústřední evidenci podle zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Program se vztahuje na všechna hospodářství, která naskladnila jednodenní kuřata, provádí odchov kuřic pro chov nosnic pro produkci konzumních vajec uváděných do oběhu na území ČR a vlastní chov nosnic do doby ukončení snášky. Program zahrnuje odběry vzorků a jejich laboratorní vyšetření v určených laboratořích a vakcinaci v souladu s Metodikou kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace.

1. Stanovení cíle a trvání programu

Cílem Národního programu pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic, produkujících konzumní vejce, od roku 2008 do 2010 je zajistit, aby byla přijata vhodná a účinná opatření na zjišťování a tlumení salmonel v chovech nosnic. Nařízením Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005, byl v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původů zoonóz vyskytujících se v potravině řetězci stanoven cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence všech sérotypů salmonely s významem pro veřejné zdraví u nosnic *Gallus gallus* na úrovni primární produkce. Takové snížení je důležité s ohledem na opatření, která se mají vztahovat na nakažená hejna v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původů zoonóz vyskytujících se v potravině řetězci ode dne 1.1.2009. Od tohoto data vejce pocházející z hejn s neznámým statusem, která jsou podezřelá z nakažení nebo která mohou pocházet z nakažených hejn, mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prostá všech sérotypů salmonel s významem pro veřejné zdraví, v souladu s právními předpisy Společenství o hygieně potravin.

Cíl Národního programu je stanoven v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus* a kterým se ruší nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005, takto:

Roční minimální procento snížení pozitivních hejn dospělých nosnic je ve výši nejméně o:

- a) 10 %, pokud v předchozím roce byla prevalence nižší než 10 %,
- b) 20 %, pokud v předchozím roce byla prevalence mezi 10 až 19 %,
- c) 30 %, pokud v předchozím roce byla prevalence mezi 20 až 39 %,
- d) 40 %, pokud v předchozím roce byla prevalence 40 % nebo více.

První cíl by měl být dosažen na konci roku 2007.

V souvislosti s cílem, který si Česká republika stanovila pro rok 2007 se výsledky základní studie provedené podle čl. 1 odst. 1 rozhodnutí Komise 2004/665/ES ze dne 22. září 2004 o základní studii o výskytu salmonely v hejnech nosnic *Gallus gallus* použijí jako reference uvedené v tomto článku.

V rámci této základní studie byla v ČR zjištěna prevalence *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* 62,5 % (viz písm. d). Proto by mělo v prvním roce trvání Národního programu dojít ke snížení pozitivních hejn dospělých nosnic o 40 % a po prvním roce trvání tohoto programu by mělo být dosaženo prevalence nižší než 37,5 %.

Dosažené cíle budou Evropskou komisí vyhodnocovány od 1. 1. 2008 a snahou ČR je snížení nálezů salmonel v chovech nosnic před tímto datem.

2. Nákazová situace a struktura hospodářství a hejn nosnic

a) Struktura hospodářství a hejn nosnic v ČR

Kraj	Počet hospodářství nosnic	Počet hejn nosnic
Středočeský	20	58
Jihočeský	9	40
Plzeňský	7	15
Karlovarský	3	9
Ústecký	13	34
Liberecký	2	4
Královéhradecký	4	24
Pardubický	5	18
Vysočina	3	4
Jihomoravský	5	24
Olomoucký	11	21
Zlínský	4	12
Moravskoslezský	6	18
Celkem	92	281

b) Sledování výskytu salmonel u nosnic v letech 2001 – 2005

Viz Příloha č. 1

2.1. Zeměpisná oblast a epizootologické jednotky, v nichž se bude program provádět

Program bude probíhat na celém území České republiky ve všech chovech drůbeže, které uvádějí konzumní vejce na trh a jsou registrovány podle § 23 zákona č. 154/2000 Sb (viz Příloha č. 2).

Rámec odběru vzorků se vztahuje na všechna hejna dospělých nosnic Gallus gallus (dále jen „hejna nosnic“) podle článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003.

„Hejnem“ se rozumí veškerá drůbež stejného nákazového statusu držená ve stejném místě nebo ve stejném prostoru a představující epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech tento termín zahrnuje všechny ptáky sdílející stejný vzdušný prostor.

2.2. Struktura a organizace daných příslušných orgánů

Odpovědným orgánem pro dohled a koordinaci veškerých činností v oblasti veterinární péče je Státní veterinární správa ČR (dále jen SVS), která vykonává svoje pravomoci na celém území ČR v souladu s § 47 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. SVS koordinuje činnost krajských veterinárních správ (dále jen „KVS“). Národní program je stanoven na základě § 48 odst. 1 a § 10 veterinárního zákona a s ohledem na vyhlášku č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Ministerstvo zemědělství ČR (dále jen „MZe“) stanovuje hlavní směry rozvoje v oblasti veterinární péče a kontroluje jejich plnění podle § 44 odst. 1 písm. a) veterinárního zákona. MZe na základě nákazové situace stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony v souladu s § 44 odst. 1 písm. d) veterinárního zákona. Podrobnosti jsou stanoveny v Metodice kontroly zdraví zvířat a nařízení vakcinace, schválené MZe a vydané ve Věstníku MZe. Podle platné legislativy (veterinární zákon) má SVS pravomoc pro vykonávání dozoru nad všemi činnostmi nařízenými v Metodice. KVS vykonávají dohled nad činnostmi chovatelů a soukromých veterinárních lékařů, danými v Metodice.

Úřední kontroly na ostatních stupních potravinového řetězce

Mikrobiologické kontroly provádějí v různých částech potravinového řetězce následující organizace:

1. SVS a KVS

Na základě zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, SVS určuje pravidla pro pravidelné mikrobiologické sledování (monitoring) jatečných těl drůbeže na jatcích a během dalšího zpracování v podnicích vyrábějících masné produkty.

Mezní hodnotou pro jatečná těla je nepřítomnost zárodků druhu *Salmonella* v 25g směsného vzorku z kůže krku odebraného z jatečných těl po vychlazení. V případě pozitivního výsledku provozovatel jatek musí přijmout opatření na zlepšení hygieny na jatcích a zároveň zkontrolovat systém HACCP.

2. Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

Podle zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, provádí SZPI kontroly potravin rostlinného původu při výrobě a uvádění do oběhu a současně kontroly v obchodní síti.

3. Orgány ochrany veřejného zdraví (orgány Ministerství zdravotnictví)

V oblasti stravování postupují zmíněné orgány podle zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů. V případě jakéhokoli podezření na zdroj nákazy z potravin informují tyto orgány SVS a SZPI.

2.3. Předpisy

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 ze dne 17. listopadu 2003 o tlumení salmonel a některých jiných původů zoonóz, vyskytujících se v potravinářské řetězci,
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1177/2006 ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže,
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1168/2006 ze dne 31. července 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství, zaměřený na snížení prevalence určitých sérotypů salmonely u nosnic *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1003/2005,
- d) Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny,
- e) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin,
- f) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES ze dne 17. listopadu 2003 o sledování zoonóz a jejich původců, o změně rozhodnutí Rady 90/424/EHS a o zrušení směrnice Rady 92/117/EHS,
- g) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- h) Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- i) Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- j) Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- k) Vyhláška č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka,
- l) Vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností, ve znění pozdějších předpisů,
- m) Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem.

3. Laboratoře

Vzorky, odebrané v rámci tohoto Národního programu, budou vyšetřeny v laboratořích státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“), které jsou pod kontrolou národní referenční laboratoře (dále jen „NRL“) a je u nich zajištěno napojení na informační systém SVS:

- SVÚ Praha – NRL
- SVÚ Jihlava
- SVÚ Olomouc

4. Odběr vzorků

Odběry vzorků u hejn nosnic provádí podle určeného harmonogramu buď chovatel, nebo jím pověřená odborně způsobilá osoba, nebo příslušná KVS v případě úředních vzorků.

4.1. Četnost odběru vzorků chovatelem

- a) odběr vzorků trusu se provede jednou za patnáct týdnů,
- b) první odběr vzorků trusu provede ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny stáří hejna nosnic.

4.2. Odběr úředních vzorků:

- a) u jednoho hejna nosnic jednou ročně, jedná se o odběr vzorku v termínu patnácti týdnů, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem (4.1. písm. a), nebo

- b) ve věku 24 týdnů +/- 2 týdny u hejn nosnic chovaných v halách, ve kterých byla zjištěna salmonela u předchozího hejna, který nahrazuje vzorek odebíraný chovatelem (4.1. písm. b), nebo
- c) v případě podezření z nákazy *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium* na základě epizootologického šetření ohnisek vyvolané salmonelou v potravinách v souladu s článkem 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/99/ES,
- d) u všech ostatních hejn nosnic v hospodářství v případě zjištění *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium*, u hejna nosnic v hospodářství. Tento odběr úředních vzorků z prostředí nahrazuje nejbližší následující odběr v rámci standardního schématu odběru vzorků, pokud jsou vyšetřeny na přítomnost *Salmonella* spp. v krmivu a vodě negativní,
- e) v případech, kdy to příslušná KVS považuje za vhodné.

4.3. Postup odběru vzorků

Pro maximalizaci citlivosti odběru vzorků se odebírají vzorky trusu i okolního prostředí tak, jak je stanoveno v písmenech a) a b):

- a) u hejna nosnic, chovaných v klecích, se odebere 2 x 150 gramů čerstvého trusu ze všech pásů nebo škrabáků v hale po spuštění systému a po odstranění hnoje; v případě kaskádových klecí bez škrabáků nebo pásů je nutné odebrat 2 x 150 gramů smíchaného čerstvého trusu z 60 různých míst z trusných jímek pod klecemi,
- b) u nosnic, chovaných v halách, s kójemi nebo volnými výběhy se odeberou dle návodu NRL (*pozn. bude poskytnuto CD*) dva páry vzorků stíracích tamponů (návleky na obuv) tak, aby nedošlo k záměně tamponů v pořadí odběrů,
- c) v případě odběru úředních vzorků se odebírá minimálně 250 ml prachu obsahujícího minimálně 100 gramů prachu ze zdrojů bohatých na prach po celé hale. Pokud obsah prachu není dostatečný, odebere se vzorek 150 gramů přirozeně nahromaděného trusu nebo dodatečný vzorek páru stíracích nebo gázových tamponů. Při odběru úředních vzorků bude provedena kontrola provádění sanitčního programu, vakcinačního programu a dodržování zoohygienických preventivních opatření.

V případě odběru úředních vzorků uvedených v bodu 4.2. písm. b), c) a d) se příslušný inspektor ujistí provedeným šetřením, že výsledky vyšetření na salmonelu u ptáků nebyly ovlivněny použitím antimikrobiálních látek v hejnu.

4.4. Přeprava a příprava vzorků

Vzorky se odešlou v den odběru jako expresní zásilka poštou, kurýrem, nebo svoznou linkou laboratořím uvedeným v článku 3. V laboratoři se vzorky uloží v chladu až do jejich vyšetření, které musí být provedeno do 48 hodin po jejich obdržení.

4.5. Vzorky ze stíracích a gázových tamponů

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- a) opatrně se vybalí dva páry stíracích tamponů tak, aby nedošlo k uvolnění přichyceného trusu, a vloží se do 225 ml pufrované peptonové vody (PPV) předehřáté na pokojovou teplotu,
- b) krouživým pohybem se dosáhne úplného nasáknutí vzorku a dále se pokračuje v kultivaci za použití metody detekce uvedené v čl. 5 programu.

4.6. Vzorky trusu a prachu

Při vyšetření v laboratoři se postupuje takto:

- a) vzorky trusu se sloučí a důkladně smíchají a následně se odebere 25 gramů vzorku pro kultivaci,
- b) 25gramový vzorek se přidá do 225 ml PPV předehřáté na pokojovou teplotu,
- c) pokračuje se v kultivaci vzorku za použití metody detekce uvedené v bodu 5.

V případě schválení norem ISO na přípravu trusu pro zjištění salmonely se použijí normy ISO a nahradí výše uvedená ustanovení o přípravě vzorků.

4.7. Schéma odběru vzorků krmiv a konzumních vajec

- a) Ve výrobních krmných směsích jsou vzorky odebírány k bakteriologickému vyšetření zdravotní nezávadnosti KVS. Počty vyšetřených vzorků se odvozují od produkce krmiv v předešlém roce. Vzorky jsou odebírány námtkově ve výrobních krmných směsích v počtu stanoveném SVS. Odebírány jsou finální krmné směsi před vyskladněním z výroby krmiv. Vzorky se dají odebrat i přímo u chovatele. Hodnotícím kritériem je nepřítomnost salmonel v 25 gmech odebraného vzorku.
- b) Vzorky konzumních vajec jsou odebírány v třídírnách a balírnách vajec v rámci programu HACCP a vždy, když dojde k podezření na infekci zárodků *Salmonella* spp. během produkce konzumních vajec v prvovýrobě.

5. Metody používané pro vyšetření

Pro detekci se použije metoda doporučená referenční laboratoří Společností pro salmonelu v Bilthovenu, Nizozemsko. Tato metoda je popsána v současném znění návrhu přílohy D normy ISO 6579:2002: „Průkaz bakterií rodu *Salmonella* v trusu zvířat a ve vzorcích ve stádiu prvovýroby“. V této metodě se používá modifikované polotuhé médium Rappaport-Vassiliadis, MSRV jako jediné selektivní obohacovací médium.

Serotypizace

Serotypizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kaufmann-White.

5.1. Uložení kmenů

Kmeny izolované ze vzorků odebraných KVS se skladují pro budoucí fagotypizaci nebo stanovení citlivosti na antimikrobiální látky pomocí běžných metod pro sběr kultur tak, aby byla zajištěna integrita kmenů. Vzorky se uchovávají po dobu minimálně dvou let.

5.2. Výsledky vyšetření a zprávy

Hejno nosnic se považuje za pozitivní, jestliže byla zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium* (jiné než očkovací kmeny) v jednom nebo ve více vzorcích u daného hejna nosnic.

Pokud není zjištěna přítomnost *Salmonella enteritidis* nebo *Salmonella typhimurium*, ale jsou zjištěny antimikrobiální látky nebo inhibiční účinek na růst bakterií, považuje se hejno za pozitivní.

Laboratoř vykazuje vyšetření a výsledky vyšetření všech vzorků v informačním systému.

Výsledek vyšetření všech vzorků zašle pověřená laboratoř na příslušnou KVS (inspektorát), kopii chovateli drůbeže nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

KVS vykazuje odběry všech vzorků a výsledky těchto vyšetření v informačním systému SVS.

Evidenci o provedených laboratorních vyšetřeních za laboratoře, uvedené v bodě 3, shromažďuje a sumarizuje NRL v měsíčních intervalech, sumarizované hlášení rozdělené podle krajů poskytuje laboratoř jednou měsíčně SVS ČR vždy k 15. dni v měsíci.

6. Opatření přijatá KVS pro tlumení výskytu salmonel

Vejce se smí používat k přímé lidské spotřebě (jako konzumní vejce) pouze pokud pochází z hejna nosnic, na které se vztahuje Národní program.

a) Opatření přijatá v případě zachytu salmonel ve vzorcích trusu a/nebo prachu.

V případě výskytu *Salmonella enteritidis* a *Salmonella typhimurium* ve vzorcích trusu a/nebo prachu, provede úřední veterinární lékař KVS v hejné úřední odběr vzorků z každého pozitivního hejna za účelem potvrzení prvních výsledků. NRL provede konfirmační metodu, která je založena na bakteriologickém vyšetření orgánů. Drůbež k vyšetření musí být vybrána náhodně z každého hejna v počtu nejméně 5 (pěti) kusů z rozličných míst v hale. Vybírají se především kusy, u kterých se jeví odchylky zdravotního stavu. Drůbež může být do SVÚ Praha dodána usmrcená. Usmrcená drůbež musí být doručena do laboratoře na vyšetření nejpozději do 48 hodin po utracení. Z každého kusu musí být v laboratoři odebrány a na přítomnost *Salmonella* spp. vyšetřeny vzorky jater, vaječníků a střev.

Do ukončení konfirmačního vyšetření KVS uloží minimálně tato opatření:

- a) Provedení bakteriologického vyšetření krmiva a vody na přítomnost *Salmonella* spp.
- b) Provedení důkladné průběžné očisty a dezinfekce a to jak v hale, tak i v ostatních obslužných prostorech (např. sklady krmiv a podestýlky). Po ukončení tumusu provedení důkladné mechanické očisty, dezinfekce a bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky.

b) Opatření přijatá v případě potvrzení nákazy.

V případě pozitivního výsledku konfirmačního vyšetření se hejno považuje za infikované. Proveďte se neškodné odstranění klinicky nemocné drůbeže, u ostatní drůbeže se provede cílená účinná léčba včetně použití probiotik nebo acidifikace pitné vody a krmiva.

V případě tohoto potvrzení se neumožňuje přepečení hejna a pokračování ve druhé snášce.

KVS provede epizotologické šetření v chovu s cílem zjistit zdroj nákazy a stanoví minimálně, že:

- a) v případě potřeby se provede další bakteriologické vyšetření krmiva a vody na přítomnost *Salmonella* spp.,
- b) konzumní vejce z infikovaných hejn mohou být použita k lidské spotřebě pouze tehdy, jsou-li ošetřena způsobem, jenž zaručí, že jsou prosta všech sérotypů invazivních salmonel, v souladu s právními předpisy o hygieně potravin.

Po porážení, nebo usmrcení drůbeže z infikovaných hejn, musí být provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty z takovýchto ptáků mohou být uvedeny na trh k lidské spotřebě v souladu s právními předpisy. Pokud tyto produkty nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být použity, nebo zlikvidovány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu.

KVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem. Kontrola účinnosti se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů.

7. Použití antimikrobiálních látek

Antimikrobiální látky lze použít pouze v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1177/2006, ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže.

1. Pro tlumení salmonely u drůbeže se antimikrobiální látky používají pouze jako zvláštní metoda.
2. K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen „ÚSKVBL Brno“).
3. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. Před aplikací antimikrobiálních látek musí být známy výsledky bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
4. V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.
5. Požadavky na použití antimikrobiálních látek se nevztahují na látky, mikroorganismy ani přípravky povolené jako doplňkové látky v krmivech podle článku 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1831/2003 ze dne 22. září 2003 o doplňkových látkách používaných ve výživě zvířat.

8. Vakcinace

Výběr vakcíny je v kompetenci soukromého veterinárního lékaře, za dodržení následujících podmínek:

1. Vakcinace drůbeže proti *Salmonella enteritidis* je v rámci tohoto programu povinná a vakcína je hrazena ze státního rozpočtu ve výši max. 6,- Kč na kuřici.
2. Používané vakcíny musí mít platnou registraci ÚSKVBL Brno a musí splňovat požadavky nařízení Komise (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů.
3. Nařizuje se provedení vakcinace během odchovu kuřic tak, aby vakcinace a revakcinace byla ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky.
4. V případě, že se rozhodne chovatel na své náklady provést opakovanou vakcinaci v období přepečení před další snáškou se nesmí používat živé atenuované vakcíny.
5. Vakcinace je hrazena u odchovu kuřic určených pro následný chov a produkci v ČR, vakcinace je hrazena v případě, že je provedena po 1.1.2007.

9. Finanční pomoc a náhrady chovatelům

Úhrada se poskytne chovateli po ukončení vakcinace a revakcinace hejna kuřic (hospodářství) po předložení „Potvrzení o provedení úkonu povinné kontroly zdraví“, a dalších účetních dokladů ve výši max. 6,- Kč na kuřici.

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát v případě zjištění salmonelózy, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

10. Povinnosti chovatelů

- zpracovat a dodržovat sanitární řád pro hospodářství, vést evidenci o všech desinfekcích a preventivních opatřeních,
- zpracovat ve spolupráci se soukromým veterinárním lékařem vakcinační program pro hospodářství a tento postoupit ke schválení příslušné KVS. Vést přesnou evidenci o provedených vakcinacích a hlásit nejpozději do 7 dnů od provedení vakcinace údaje příslušné KVS,
- vést evidenci drůbeže dle plemenářského zákona.

10.1. Pokyny pro správnou chovatelskou praxi

Ve všech chovech nosnic, určených na produkci konzumních vajec, musí být zpracován provozní řád chovu, který zahrnuje veškeré chovatelské postupy od jednodenních kuřat během odchovu až po zastavení kuřic k produkci konzumních vajec a pokračující chov nosnic.

Podle druhu chované nosné drůbeže (Hisex, Isa, Lhmann, Dominant atd.) se dodržují „TECHNOLOGICKÉ POSTUPY“ v chovech (viz Příloha č. 3).

Na třídírnách a balírnách konzumních vajec, které jsou součástí těchto chovů, jsou dodržovány zásady HACCP a některé velké firmy jsou certifikované podle norem ISO nebo podle zahraničních evropských certifikačních programů (Německo, Nizozemí).

Pro správnou chovatelskou praxi je bezpodmínečně nutné dodržování jednorázových zástavů. Po každém ukončení produkčního cyklu (snášky konzumních vajec) se provádí mechanická očista hal a technologie s následnou účinnou dezinfekcí, deratizací a dezinsekcí.

KVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem. Kontrola účinnosti se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů.

10.2. Vedení záznamů v hospodářství

Evidenci záznamů v hospodářství drůbeže se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004.

a) Chovatelská evidence musí obsahovat nejméně následující informace:

- datum příjmu drůbeže,
- původ drůbeže,

- počet drůbeže,
- dosažená snáška vajec,
- úhyny,
- dodavatelé krmiv,
- druh a období používání doplňků a ochranná lhůta,
- sledování příjmu krmiv a vody,
- provedené vyšetření a diagnóza stanovená ošetřujícím veterinářem, popřípadě doprovázená výsledky laboratorních vyšetření,
- druh léku (zejména antimikrobiálních látek), datum začátku a konce jeho podávání,
- datum vakcinace a druh použité vakcíny – údaje převzaty z odchovu kuřic,
- výsledky všech zdravotních prohlídek, kterým byla drůbež pocházející z stejného hejna podrobena již dříve,
- počet nosnic určených k porážení,
- předpokládané datum porážení,
- datum porážky a její výsledek porážek (zpětné hlášení z jatek o veterinární prohlídce),
- výsledky kontroly účinnosti dezinfekce,
- výsledky pravidelného odběru vzorků vody a krmiv pro drůbež za účelem kontroly dodržování ochranných lhůt,
- výsledky vyšetření na přítomnost salmonel provedených v souladu s požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, tj. Národního programu.

10.3. Veterinární osvědčení

V rámci tohoto programu se hejna vyšetřují na salmonelu před každým odesláním živé drůbeže k dalšímu chovu nebo na jatka.

V rámci kraje předá chovatel příjemci (v případě dalšího chovu) písemně údaje o výsledku laboratorního vyšetření na salmonely, které nesmí být starší 15 týdnů (datum odběru vzorků, SVÚ, číslo protokolu).

Veterinární osvědčení k přemístění nosnic k dalšímu chovu mimo území kraje nebo zdravotní potvrzení k přemístění nosnic na porážku (viz příloha č. 1 vyhlášky č. 296/2003 Sb.) musí mimo ostatních údajů obsahovat výsledek laboratorního vyšetření na salmonely, který nesmí být starší 15 týdnů. U výsledku laboratorního vyšetření se uvádí datum odběru vzorků, SVÚ, číslo protokolu.

11. Registrace hospodářství

Pro každé hospodářství, v němž je chováno hejno nosnic pro produkci konzumních vajec, uváděných na trh, je vydáno pověřenou osobou registrační číslo hospodářství a veškerá chovatelská evidence se vede podle plemenářského zákona a vyhlášky č. 136/2004 Sb.

Příloha č. 1

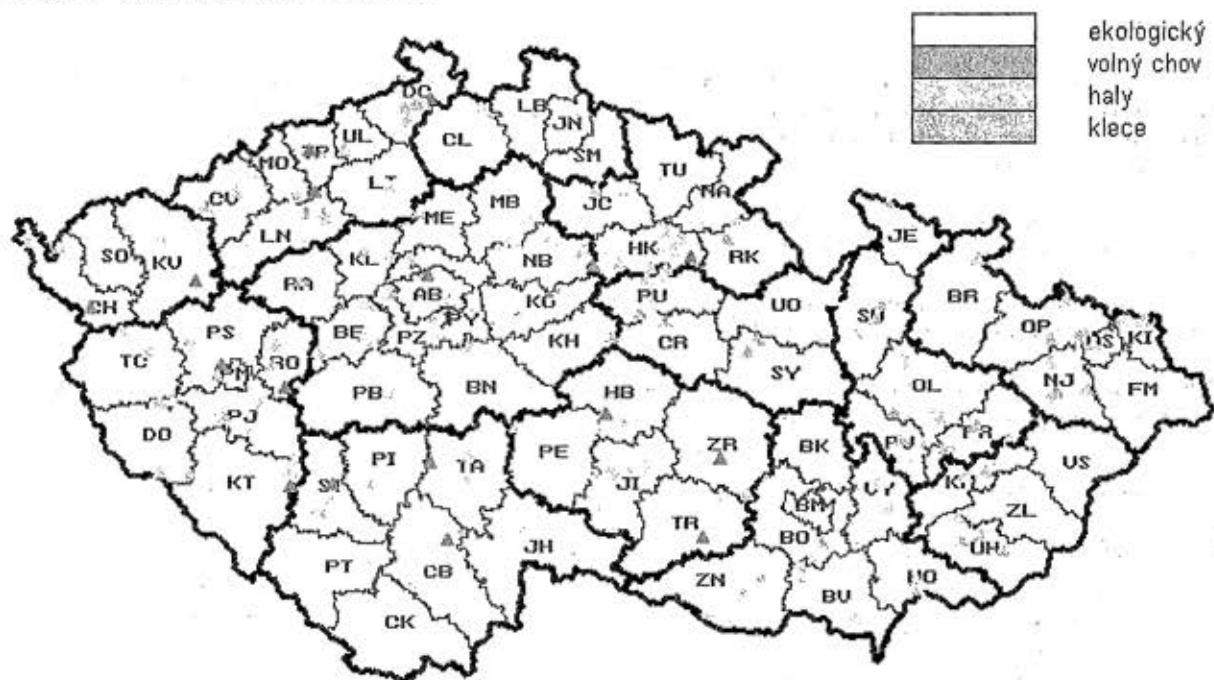
Sledování výskytu salmonel u nosnic v letech 2001 – 2005

Rok	Celkový počet hospodářství	Celkový počet nosnic	Celkový počet hospodářství, zahrnutých do programu	Počet hospodářství s nálezem salmonel	Počet poražené nebo utracené drůbeže	Počet neškodně odstraněných vajec
2001	90	8 300 000	90	15	29 600	310 000
2002	89	8 100 000	89	18	33 000	420 000
2003	89	7 900 000	89	28	39 700	480 000
2004	91	6 850 000	91	18	29 529	305 000
2005	92	7 000 000	92	1*	215 848	2 050 000

* postiženo hospodářství s velkým počtem chovaných nosnic, kde byla léčba salmonel neúspěšná a bylo rozhodnuto o porážce drůbeže, destrukce vajec proběhla z důvodu použití antibiotik

Mapa ČR – chovy nosnic podle technologie

Seznam literatury k chovatelské praxi:

- Praktická příručka – podklady pro zavedení HACCP do zemědělské výroby drůbeže a vajec
- Technologické postupy odchovu a chovu jednotlivých nosných hybridů
- Nový přístup k zabezpečení hygieny při výrobě potravin – systém kritických bodů pro drůbežářskou prvovýrobu a výrobu vaječných obsahů.

8. V části VII. Přílohy se nahrazuje text Národní program tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech nosnic (*Gallus gallus*) v letech 2007 – 2009, takto:

• **Národní program pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech nosnic (*Gallus gallus*) v letech 2007 – 2009**

OBSAH

1. Cíl programu
2. Právní podklad programu
3. Definice
4. Veterinární dozor v hospodářstvích
5. Průvodní doklady zvířat
6. Monitoring a diagnostika
7. Výroba krmiv
8. Systém hlášení výsledků vyšetření
9. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu
10. Opatření v reprodukčních chovech drůbeže (*Gallus gallus*), v nichž byla vyšetřením úředního vzorku potvrzena infekce
11. Náhrady chovatelům
12. Vakcinace
13. Přílohy

1. Cíl programu

Na základě vyšetření vzorků odebraných ve všech chovech drůbeže sledovat výskyt invazivních sérovarů *S. enteritidis*, *S. typhimurium*, *S. infantis*, *S. virchow* a *S. hadar* a přijímat opatření, která mají chránit především zdraví lidí, ale i zdraví dalších populací drůbeže. Během 3 let zajistit snížení výskytu pozitivních reprodukčních chovů pod 1%. Do sledování je zahrnuta celá ČR se všemi registrovanými chovy drůbeže.

Vyšetření se provádějí v laboratořích při SVÚ Praha, Jihlava a Olomouc pomocí mezinárodně uznaných a ověřených postupů, jejichž používání koordinuje Národní referenční laboratoř pro salmonely při SVÚ Praha.

Úřední kontroly na úrovni chovů drůbeže organizují a provádí příslušné krajské veterinární správy (dále jen KVS), které v případě pozitivních výsledků přijímají příslušná opatření.

Odběr vzorků v chovech drůbeže provádí chovatel nebo jím pověřená odborně způsobilá osoba. Úřední (konfirmační) vzorky odebírá a k vyšetření zasílá úřední veterinární lékař z příslušné KVS.

2. Právní podklad programu

Právním podkladem programu jsou tyto předpisy:

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 o tlumení salmonel a některých jiných původců zoonóz, vyskytujících se v potravním řetězci, na základě kterého musí členské státy zpracovat národní program tlumení salmonel;
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1003/2005, ze dne 30. 6. 2005, kterým se provádí nařízení (ES) č. 2160/2003, pokud jde o cíl Společenství, zaměřený na snížení výskytu určitých sérotypů salmonely v reprodukčních hejnech druhu *Gallus gallus*, a kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003;
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1177/2006 ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže;
- d) Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění;
- e) Vyhláška č. 356/2004 Sb., o sledování (monitoringu) zoonóz a původců zoonóz a o změně vyhlášky č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

3. Definice

Pro účely tohoto programu se používají následující definice:

- Reprodukční chovy – šlechtitelské, prarodičovské a rodičovské chovy nosných a masných kombinací drůbeže, tvořená nejmeně 100 kusy kura domácího (*Gallus gallus*) chovaného v jednom hospodářství za účelem produkce násadových vajec. Chov je registrován v ústřední evidenci drůbeže.
- Hejno drůbeže – všechna drůbež stejného nakažového statusu chovaná na stejném místě nebo ve stejném odděleném prostoru a tvořící tak jednu epizootologickou jednotku; v případě drůbeže v klecových chovech se za hejno považují všichni ptáci, kteří sdílejí stejný objem vzduchu (definice podle čl. 2 písm. b) nařízení Komise(ES) č. 2160/2003).
- Vzorek – vzorek k vyšetření, odebraný chovatelem nebo jím pověřenou odborně způsobilou osobou.
- Úřední vzorek – vzorek odebraný úředním veterinárním lékařem KVS a vyšetřený v souladu s § 52 odst. 4 veterinárního zákona.
- Invazivní sérovary (sérotypy) salmonel zahrnuté do programu:
- Salmonella enteritidis,
 - Salmonella typhimurium,
 - Salmonella infantis,
 - Salmonella virchow,
 - Salmonella hadar.

4. Veterinární dozor v hospodářstvích

Podle § 11 veterinárního zákona, soukromý veterinární lékař, chovatel a jím zaměstnávané osoby při chovu, přepravě, svodu a prodeji zvířat, jakož i další osoby, které přicházejí do styku se zvířaty a živočišnými produkty a které vzhledem ke svému povolání, kvalifikaci a zkušenostem mohou rozpoznat příznaky nasvědčující podezření z výskytu nebezpečné nákazy, jsou povinni neprodleně uvědomit krajskou veterinární správu nebo zajistit její uvědomění o tomto podezření.

Úřední veterinární dozor v hospodářství provádí úřední veterinární inspektor určený příslušnou krajskou veterinární správou. Úřední veterinární kontrolu tvoří klinické vyšetření jednotlivých hejn, kontrola evidence a záznamů o vakcinaci, kontrola záznamů soukromého veterinárního lékaře, kontrola ochrany zvířat a kontrola pohody zvířat. Kontroly rozmnožovacích chovů se provádějí po celý rok; každý rozmnožovací chov je kontrolován nejméně jednou ročně.

5. Průvodní doklady zvířat

Pokud mají být zvířata přemístěna mimo území kraje, jsou chovatelé povinni požádat soukromého veterinárního lékaře o vystavení veterinárního osvědčení, obsahujícího zdravotní potvrzení. Tuto povinnost stanovuje § 6 veterinárního zákona.

Při přemísťování na jatka musí zvířata doprovázet zdravotní potvrzení. Pokud byly zvířatům podávány jakékoli doplňkové látky nebo léčivé přípravky, které by mohly nepříznivě ovlivnit jakost živočišných produktů, musí zdravotní potvrzení obsahovat údaje o tom, jaké doplňkové látky nebo léčivé přípravky byly zvířatům podávány a potvrzení o vypršení ochranné lhůty (bude upraveno v metodickém návodu SVS ČR k ujednacení postupu krajských veterinárních správ při úředních kontrolách informací o potravinovém řetězci).

V případě obchodování v rámci Společenství musí zásilku zvířat doprovázet veterinární osvědčení podle nařízení Komise (ES) č. 599/2004, kterým se přijímá harmonizovaný vzor osvědčení a záznam o kontrole při obchodování se zvířaty a živočišnými produkty ve Společenství.

6. Monitoring a diagnostika

Odběr vzorků musí být prováděn v souladu s minimálními požadavky na odběr vzorků, stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003 a v nařízení Komise (ES) č. 1003/2005.

Diagnostiku v rámci tohoto národního programu provádí SVÚ Praha – NRL pro salmonely, SVÚ Jihlava a SVÚ Olomouc.

Laboratorní vyšetření zahrnující detekci *Salmonella* spp. se provádí v souladu s metodou doporučenou RL Společenství v Bilthovenu v Nizozemsku. Tato metoda je modifikací ISO 6579 (2002), kde se jako selektivní obohacující médium používá polotuhé médium (MSRV).

Sérologická typizace se provádí nejméně u jednoho izolátu z každého pozitivního vzorku, a to podle systému Kaufmann-White.

Fagotypizace se provádí podle HPA Colindale, Londýn.

V rámci bakteriologického vyšetření orgánů z úředních vzorků odebraných za účelem konfirmace (potvrzení) výsledků se rovněž provádí i vyšetření na přítomnost inhibičních látek (nejméně 1 vzorek).

7. Výroba krmiv

Kontroly krmiv provádějí v České republice dvě organizace – SVS ČR a Ústřední zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ).

Dozor nad správnou výrobní praxí při výrobě krmiv určených pro hospodářská zvířata provádí podle zákona č. 91/1996 Sb., o krmi-vech, ve znění pozdějších předpisů, ÚKZÚZ.

Krmiva určená pro hospodářská zvířata vyšetřuje na přítomnost salmonel v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002 SVS ČR prostřednictvím příslušné KVS.

Úřední veterinární lékaři odebrávají vzorky krmiv:

1. v podnicích na výrobu krmných směsí; namátkový odběr vzorků hotových krmiv před odesláním, v množství odpovídajícím objemu výroby, a
2. v hospodářstvích chovajících drůbež.

8. Systém hlášení výsledků vyšetření

Výsledky vyšetření vzorků odebraných a odeslaných podle přílohy 1 zasílá určená laboratoř příslušné KVS; kopii těchto výsledků zasílá chovateli nebo soukromému veterinárnímu lékaři.

Odběry úředních vzorků a vzorků odebraných chovatelem nebo jím pověřenou odborně způsobilou osobou a výsledky jejich vyšetření eviduje KVS prostřednictvím informačního systému.

Záznamy o provedených laboratorních vyšetřeních a jejich výsledcích za všechny laboratoře v ČR shromažďuje a sumarizuje v měsíčních intervalech SVÚ Praha – NRL pro salmonely; sumarizované hlášení rozdělené podle krajů poskytuje laboratoř jednou měsíčně SVS ČR vždy k 15. dni v měsíci.

9. Opatření přijímaná v případě pozitivního nálezu

V případě pozitivního výsledku vyšetření vzorků vyšetřených v souladu s přílohou 1 zajistí KVS správa neprodleně provedení odběru vzorků ke konfirmačnímu vyšetření – odběr úředních vzorků v pozitivních hejnech (příloha 2). Vzorky ke konfirmačnímu vyšetření se zasílají jen do SVÚ Praha – NRL.

10. Opatření v reprodukčních chovech drůbeže (*Gallus gallus*), v nichž byla vyšetřením úředního vzorku potvrzena nákaza

- a) Epizootologické šetření v hospodářství (hejnu) s cílem zjistit zdroj infekce, případně i bakteriologické vyšetření krmiv a vody;
- b) zákaz používání antibiotik k léčbě pozitivně potvrzených nálezů salmonel v rozmnožovacích chovech drůbeže; antibiotika lze použít pouze v souladu s nařízením Komise 1177/2006/ES;
- c) všechna drůbež v pozitivním hejnu potvrzeném bakteriologickým vyšetřením konfirmačních vzorků, a to včetně jednodenních kuřat, musí být poražena nebo usmrčena a neškodně odstraněna způsobem co nejvíce omezujícím nebezpečí šíření salmonel. Porážka musí být provedena v souladu s právními předpisy o hygieně potravin. Vedlejší produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, musí být neškodně odstraněny v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě;
- d) neinkubovaná násadová vejce musí být neškodně odstraněna;
- e) pokud se v líně ještě nacházejí násadová vejce, musí být neškodně odstraněna nebo ošetřena v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002;
- f) po porážení nebo usmrčení drůbeže z infikovaných hejn musí být v souladu s pokyny příslušné KVS provedena důkladná očista a dezinfekce včetně bezpečného odstranění trusu nebo podestýlky;
- g) KVS provádí dozor nad účinností dezinfekce prováděnou chovatelem. Kontrola účinnosti se provádí bakteriologickým vyšetřením stěrů.

11. Náhrady chovatelům

Úhrada se poskytne chovateli po ukončení vakcinace a revakcinace hejna kuřecí (hospodářství) po předložení „Potvrzení o provedeném úkonu povinné kontroly zdraví“, a dalších účetních dokladů ve výši max. 6,- Kč na kuřici.

Chovatelům se poskytne náhrada nákladů a ztrát v případě zjištění salmonelózy, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření v souladu s § 67, § 68, § 69 a § 70 veterinárního zákona.

12. Vakcinace

Výběr vakcíny je v kompetenci soukromého veterinárního lékaře, za dodržení následujících podmínek:

1. Vakcinace drůbeže proti *Salmonella enteritidis* je v rámci tohoto programu povinná.

2. Používané vakcíny musí mít platnou registraci Ústavem pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v Brně (dále jen ÚSKVBL Brno) a musí splňovat požadavky nařízení Komise (ES) č. 1177/2006. Dávkování, způsob aplikace a použití u věkových kategorií je stanoveno výrobcem vakcíny. Živé atenuované vakcíny proti salmonelám se nesmí použít, pokud výrobce neposkytne vhodnou metodu pro bakteriologické odlišení terénních a vakcinačních kmenů.
3. Nařizuje se provedení vakcinace během odchovu kuřic tak, aby vakcinace a revakcinace byla ukončena nejpozději 3 týdny před plánovaným zastavením nosnic do snášky.
4. V případě, že se rozhodne chovatel na své náklady provést opakovanou vakcinaci v období přepečení před další snáškou se nesmí používat živé atenuované vakcíny.
5. Vakcinace není povinná u odchovu kuřic určených pro obchodování v rámci EU a vývozu do třetích zemí, pokud se chovatel rozhodne vakcinaci provést, nebude hrazena ze státního rozpočtu.
6. Vakcinace je hrazena v případě, že je provedena po 1. 1. 2007.

13. Použití antimikrobiálních látek

Antimikrobiální látky lze použít pouze v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1177/2006, ze dne 1. srpna 2006, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2160/2003, pokud jde o požadavky na používání určitých tlumících metod v rámci národních programů pro tlumení salmonel u drůbeže.

1. Pro tlumení salmonel u drůbeže se antimikrobiální látky používají pouze jako zvláštní metoda.
2. K ošetření mohou být použity pouze antimikrobiální látky, registrované ÚSKVBL Brno.
3. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS u drůbeže, u níž se projevuje salmonelóza s klinickými příznaky způsobem, při kterém by mohlo dojít k nadměrnému utrpení zvířat. V těchto hejnech se přijmou vhodná opatření na co největší snížení rizika šíření salmonely zbytkem reprodukční pyramidy.
4. Antimikrobiální látky mohou být použity k záchraně hodnotného genetického materiálu reprodukčních hejn, aby se založila nová hejna bez salmonely, včetně „elitních hejn“, hejn z ohrožených chovů a hejn chovaných pro výzkumné účely; kuřata vylíhnutá z násadových vajec sebraných od drůbeže ošetřené antimikrobiálními látkami podléhají během chovné fáze odběru vzorků každých čtrnáct dní s tím, že program se zaměřuje na zjištění 1% prevalence dané salmonely s 95% mezí spolehlivosti. Antimikrobiální látky mohou být použity pouze se souhlasem a pod dozorem KVS. Toto použití je založeno pokud možno na výsledcích bakteriologického odběru vzorků a testování citlivosti.
5. V mimořádných situacích může být provedena aplikace antimikrobiálních látek před výsledkem bakteriologického odběru vzorků a testováním citlivosti za předpokladu, že před aplikací budou odebrány vzorky veterinárním lékařem. Pokud před aplikací antimikrobiálních látek nebyl proveden odběr vzorků, považují se hejna za infikovaná salmonelou.

14. Přílohy

Příloha č. 1: Odběr vzorků v reprodukčních chovech drůbeže

Příloha č. 2: Úřední odběr vzorků

Příloha č. 3: Seznam registrovaných vakcín proti salmonelóze drůbeže

Tento národní program pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech drůbeže platí od 1. ledna 2007.

Příloha č. 1

Četnost odběru vzorků v reprodukčních chovech drůbeže:

- a) jednodenní kuřata: 10 stěrů z vnitřních stěn krabic nebo přepravek používaných k přepravě kuřat. Jedná se o vzorek z celé denní zásilky kuřat, případně o směsný vzorek z něj vytvořený;
- b) kadávery kuřat nalezené do příchodu veterinárního lékaře (přejímka kuřat). Jedná se o vzorek z celé denní zásilky kuřat (max. 60 kuřat), případně o směsný vzorek z něj vytvořený;
- c) 2 týdny před začátkem snášky – odběr směsného vzorku trusu;
- d) každé 2 týdny během snášky – odběr směsného vzorku trusu.

Úřední odběr vzorků v reprodukčních chovech drůbeže:

- a) ve věku 4 týdnů – směsný vzorek trusu;
- b) 4 týdny po začátku snášky – směsný vzorek trusu;
- c) ve 20. týdně snášky – směsný vzorek trusu;
- d) 4 týdny před koncem snášky – směsný vzorek.

Metody odběru vzorků trusu:

A. Odběr směsných vzorků trusu

Odebírají se jednotlivé vzorky čerstvého trusu o váze min. 1 g v počtu, který udává tabulka:

Počet ptáků chovaných v budově	Počet vzorků trusu, které mají být odebrány v budově nebo skupině budov v hospodářství
250 – 349	200
350 – 449	220
450 – 799	250
800 – 999	260
1 000 a více	300

Z těchto jednotlivých vzorků se sestaví dva směsné vzorky a tato skutečnost se uvede v žádance o vyšetření. Směsný vzorek musí být sestaven z nejvýše 150 jednotlivých vzorků.

Laboratorní vyšetření všech vzorků trusu je prováděno v SVÚ Praha, Jihlava a Olomouc a je hrazeno ze státního rozpočtu.
nebo

B. Odběr vzorků pomocí stíracích manžet

Odebírá se 5 párů stíracích manžet.

Používané stírací manžety mají mít dostatečné absorpční vlastnosti, aby nasály vlhkost. Příпустné jsou i „gázové ponožky.“ Povrch stíracích manžet se navlhčí vhodným roztokem (např. 0,8% roztok chloridu sodného a 0,1% roztok peptonu ve sterilní deionizované vodě nebo sterilní vodě). Chůze po ploše se provádí tak, aby vzorky byly odebrány reprezentativně ze všech částí dané plochy, včetně podestýlky a roštů, pokud jsou rošty bezpečné pro chůzi. Do odběru jsou zahrnuty veškeré jednotlivé posady v budově. Po skončení odběru vzorků musí být manžety opatrně sejmuty tak, aby se z nich neuvolnil přichycený materiál. Manžety slouží k nasátí trusu, proto se jednotlivé páry nesmí zaměnit, takto se jako vzorek zabalí a odesílají k vyšetření do SVÚ Praha, Jihlava, Olomouc. Manžety je možno objednat na SVÚ Praha, Jihlava a Olomouc. Laboratorní vyšetření je hrazeno ze státního rozpočtu.

C. Odběr směsných vzorků trusu v klecových technologiích:

V klecových technologiích může být vzorek v závislosti na typu budovy tvořen přirozeně smíchaným trusem pocházejícím z trusných pásů, škrabáků nebo hlubokých trusných jímek. Pro samostatné vyšetření se odebírají nejméně dva vzorky o váze min 150 g, pro samostatné vyšetření:

- z trusných pásů pod každou řadou klecí, které jsou stále v chodu a čistí se pomocí šnekového nebo pásového dopravníku;
- ze škrabáků používaných v systému trusných jímek, kdy je trus zpod klecí seškrabován a ukládán do hlubokých jímek pod budovou;
- ze systému trusných jímek (kanálů) u kaskádových klecí, kdy jsou klece seřazeny terasovitě a trus padá přímo do jímky.

V budově je obvykle několik řad klecí. Směsné vzorky z každé řady jsou zastoupeny v celkovém směsném vzorku. V systémech, kde se používají pásy nebo škrabáky, musí být pásy nebo škrabáky před provedením odběru vzorku uvedeny do provozu, tak aby se shrnul starý trus.

V systémech, kde se používají shrnovače trusu a škrabáky pod klecemi, se odebírá směsný trus usazený na škrabáku po jeho uvedení do provozu.

U kaskádových klecí, u nichž se nepoužívají žádné škrabáky nebo pásy, se odebírá směsný trus přímo z hluboké jímky.

Systém trusných pásů: odebírá se směsný trus z výstupních konců pásů.

V případě výskytu invazivních sérovarů salmonel zahrnutých do tohoto programu (viz. bod 3), provede úřední veterinární lékař KVS v hejnu úřední odběr vzorků za účelem potvrzení prvních výsledků (viz. bod 6). Konfirmační metoda je založena na bakteriologickém vyšetření orgánů, vzorky ke konfirmačnímu vyšetření se zasílají pouze do SVÚ Praha – NRL pro salmonely. Drůbež která má být vyšetřena, se v hejnu s pozitivním výsledkem bakteriologického vyšetření směsného vzorku trusu z hejna, vybírá namátkově. Vzorky se odebírají od nejméně 5 (pěti) ptáků z různých míst a vybírají se zejména ptáci vykazující odchylky zdravotního stavu. Drůbež může být do SVÚ Praha dodána usmrcená. Usmrcená drůbež musí být doručena do laboratoře na vyšetření nejpozději do 48 hodin po utracení. Odběr vzorků orgánů pro vyšetření se provádí na SVÚ Praha (NRL); z každého ptáka se odebírají a na přítomnost *Salmonella* spp. následně vyšetřují vzorky jater, vaječníků a střev.

Seznam registrovaných vakcín proti salmonelóze drůbeže (nezávazný seznam)

Název přípravku	Držitel registrace	Složení
<u>Živé atenuované</u>		
SALGEN	Bioveta, CZ	<i>S. typhimurium</i>
NOBILIS SG 9R	Intervet, NL	<i>S. gallinarum</i>
GALLIVAC SE	Merial, FR	<i>S. enteritidis</i>
AviPro SALMONELLA VAC E	Lohman, DE	<i>S. enteritidis</i>
TAD SALMONELLA VAC T	Lohman, DE	<i>S. typhimurium</i>
<u>Inaktivované</u>		
NOBILIS SALENVAC	Intervet, NL	<i>S. enteritidis</i>
NOBILIS SALENVAC T	Intervet, NL	<i>S. enteritidis</i> + <i>S. typhimurium</i>
GALLIMUNE SE	Merial, IT	<i>S. enteritidis</i>
POULVAC SE	Fort Dodge, NL	<i>S. enteritidis</i>
CEVAC SET K	Fatro, IT	<i>S. enteritidis</i> + <i>S. typhimurium</i>
POULVAC ISE	Fort Dodge, UK	<i>S. enteritidis</i>

Mgr. Petr G a n d a l o v í ě, v.r.
ministr zemědělství ČR

OZNÁMENÍ

odboru vodovodů a kanalizací Ministerstva zemědělství o vydání odvětvových technických norem vodního hospodářství

TNV 75 6910 Zkoušky kanalizačních objektů a zařízení

Tato norma uvádí požadavky na kontroly a zkoušky provedení technologických dodávek (např. strojní, elektro, ASŘ), se souvisejícími stavebními dodávkami, jednotlivých kanalizačních objektů, tj. objektů čistíren odpadních vod, a objektů na stokové síti tak, aby byl zajištěn kvalitní a bezporuchový následný postup výstavby a provoz těchto objektů v souladu s příslušnými předpisy, pokyny, dokumentací a povolením ve smyslu příslušného zákona. Zkouškami se rozumí zkoušky individuální, komplexní a zkušební provoz. Zkoušky vodotěsnosti stok řeší ČSN 75 6909 Zkoušky vodotěsnosti stok a kanalizačních přípojek.

Tato norma nahrazuje TNV 75 6910 ze září 1995.

TNV 75 6925 Obsluha a údržba stok

Tato norma platí pro plánování, navrhování a provádění obsluhy a údržby stok, včetně objektů na nich, a kanalizačních přípojek v souladu s kapitolou I ČSN EN 752-7 Venkovní systémy stokových sítí a kanalizačních přípojek – Část 7: Provoz a údržba.

Tato norma nahrazuje TNV 75 6925 ze září 1995.

Tisk a distribuci TNV zabezpečuje HYDROPROJEKT CZ a.s., oddělení normalizace, Tábořská 31, 140 16 Praha 4.

Ing. Aleš Kendík, v.r.
ředitel odboru vodovodů a kanalizací